

NR 14 • 22. AUGUST 2012 • IGA LIIGE LOEB!

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

LENNUSADAM
SEAPLANE HARBOUR

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA, BLRT GRUPP JA LENNUSADAM
kuutsuvad loupäeval, 25. augustil kell 12.00-16.00

LENNUSADAMASSE

oadressil Küti 17, Tallinn (Kolomoja)

ÄRIHOOAJA 2012/2013 AVAMISELE

Sisepöös kutse olusel, mille soodab Eesti Post

Ärihooaeg 2012/2013
ovomise toetajad:

Vaata info, kava ja
Lennusadama asukoht
www.kodo.ee

SILBERAUTO

ESTONIAN AIR

LIVIKO
anno 1898

estravel

Radisson

dermoshop

FIRMAKINX

DISAINIKORP

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA JA EKSPORDIAKADEEMIA SOOVITAVAD:

JCI Estonia Ettevõtlike Noorte Koda koostöös Eesti Kaubandus-Tööstuskojaga on pannud kokku programmi, mis hõlmab ühele ettevõtjale olulisi teemasid tänapäeva globaalses maailmas, keskendudes peamiselt kahele: rahvusvaheliste meeskondade juhtimine ja ettevõtte rahvusvahelistumine.

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

EKSPORDI
AKADEEMIA

LOE ROHKEM JA
REGISTREERI
JUBA TÄNA!

Juhtimis- ja ekspordikonverents **Check-IN**

14.–15. septembril 2012 Tartus

14.–15. septembril kohtuvad Tartus, Dorpati Konverentsikeskuses ettevõtjad nii Eestist kui välisriikidest, et kuulata ja õppida esinejalt nagu ettevõtjate arendaja Arne Strand (teemad: rahvusvahelise miljoni ettevõtte ülesehitamine ning rahvusvaheliste meeskondade juhtimine). Tony Aperia, tunnustatud mainekujundaja kõneleb mainekujundusest rahvusvahelises keskkonnas ja J. Margus Klaar, kes annab näpunäiteid rahvusvahelises turunduses. Huvitavaks etteasteks kujuneb tulla John Longhursti poolt, kes jagab kogemusi globaalses keskkonnas töötamise ja investeerimise alal, olles ise üle kahekümne viie aasta olnud Londoni üks hinnatumaid finantsanalüütikuid. Eksporditurgudel oma väärtuspakkumist logistika toel maksimeerimisest räägib Illimar Paul, Jakob Saks kõneleb müügivõrgu loomisest välisriikidel, Raul Sõmer annab nõu investorite leidmisel.

Lisaks eelmainituile esinevad Yrjö Ojasaar (Solon Partners), Jane Saatre (Tartu Ülikool), Silja Elunurm (Kredex), Matti Hyrynen (EBRD), Toomas Kästik (EAS), Xiaotian Zhang (Raatuse International Trade), Juhan Bernadt (EkspordiAkadeemia), Antti Veranen (Advanced Business Management Limited), Mats Soomre (Belbin Associates) ja Kalev Kaarna (TÜ Ideelabor) ning konverentsi ajal toimub Business Networking Event ehk võrgustiku loomine. Konverentsi galaõhtul kuulutatakse välja ka Silmapaistev Noor Eestlane, tunnustamaks meie tegijaid ettevõtjate, teaduse, kultuuri, eetika, meditsiini ja teistest valdkondadest.

Tule ja võta osa selle konverentsist, kust saad tõe järgmise sammu astumiseks koos mitmesaja ettevõtjaga Eestist ja välismaalt!

REGISTREERUMINE

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikemetele kehtib soodushind -15% kehtivast hinnast ja valitud paketest. Registreerimine soodustusega kuni 31. august 2012.

Soodustuse saamiseks lisada registreerumisel kommentaari KODA15.

Vaata lähemalt: <http://conference-checkin.com>

PARTNERID:

KAASRAHASTAJAD:

MEDIAPARTNERID:

Eesti Päevaleht

EESTI EKSPRESS

UUED KOHUSTUSED

TOOVAD ETTEVÕTJALE KULU

MAIT PALTS
Peadirektor

Kirjutasin eelmisel korral, et suvi on toonud kaasa arutelud mitmetel olulistel teemadel, nagu näiteks, kui palju on mõistlik hulk kriminaliseerimist ning kui palju võiks liberaalse majanduspoliitika riigis olla käske ja keelde, mis ettevõtja tegevust reguleerivad.

On selge, et eneseregulatsioon alati ei tööta ning nii on ka riigi sekkumist võimalik teatud piirini põhjendada. See, kuhu maani piir ulatuda võib, sõltub enamasti maailmavaatest. Parempoolsemad leiavad, et riigi sekkumist peaks olema minimaalselt, vasakpoolsemad pigem kalduvad toetama tugeva riigi põhimõtet ja usuvad, et seadusandja teab kindlasti paremini, mis kodanikele ja ettevõtetele hea ja õiglane on. Praktikas muidugi asjad nii lihtsad ei ole.

Soodsa ettevõtluskeskkonna üheks eelduseks on võimalikult vähesed piirangud. Oluline on, et ettevõtlusvabaduse põhimõte, mis Eestis väljendamist leidnud ka põhiseaduses, ei oleks praktikas pärsitud kõikvõimalike nõuete, käskude, kohustuste, keeldude või piirangutega. Kaubanduskoja majanduspoliitilistes seisukohtades oleme seda alati silmas pidanud.

Mida vabamalt saab ettevõtja oma majandustegevust teostada, seda tõenäolisemalt on ta edukas, arenemisvõimeline ning saab pühenduda oma põhitegevusele. Kui ettevõtjatel läheb hästi, on tõenäoline, et hästi läheb nii riigi majandusel kui ka riigil tervikuna, sest on olemas keegi, kes lisaks maksutulule ja lisandväärtuse ümberjagamisele seda ka loob.

Ettevõtja jaoks tähendab mistahes uute nõuete või kohustuste kehtestamine enamasti kulu, mida me nimetame halduskoormuseks (riigi haldusaparaadi poolt seatud nõuete täitmise või nendega arvestamise koormus). Kui eelmisel korral kirjutasin, et viimastel aastatel ei ole uute kohustuste kehtestamine olnud ehk nii „saavutusterikas“ kui varem, oleme Kojas just viimastel nädalatel siiski kahjuks mõnedega neist silmitsi seisnud. See puudutab ühte meie enda riigis tekkinud ideed.

Tänavu maksuhalduri poolt avalikkuse ette paisatud ideid, kuidas maksude abil riigikassat täiendada, on rohkem kui viimasel kümnendil kokku. Iseenesest on see positiivne ja maksupettustega võitlemine peabki olema üks maksuhalduri prioriteete. Samas on selge, et maksude tahtlikult mittemaksjaid on siiski oluliselt vähem kui neid, kes igakuiselt korrektselt deklaratsioonide esitavad ja kohustusi esekujulikul täidavad. Sellega tuleb arvestada, kui soovitakse nn maksuaugu täitmiseks uusi deklaratsioonide või andmeesitamise kohustusi seada. Kõiki maksumaksjaid ei tohi „karistada“ selle eest, et mõned oma kohustusi ei täida.

Üheks selliseks probleemseks ideeks on maksuhalduri soov hakata koos käibedeklaratsiooniga

(KMD) koguma igakuiselt ka detailset infot klientide lõikes. Idee kohaselt peaks ettevõtja näitama ära iga kliendi puhul summeeritult nii sisend- kui arvestatud käibemaksu. Maksuhaldur saaks sel juhul kõikidelt käibemaksukohustustelt operatiivset infot tehtud tehingute osas – andmemaht oleks võrreldav tavapärase revisjoniga. Mõne maksupetturi elu muutuks ilmselt kibedamaks. Kõigi teiste jaoks tähendaks uus kohustus aga täiendavat tööd. Ei ole kahtlustki, et majandusarvestusprogrammide tootjad saavad sellise uue kohustuse täitmiseks luua uue programmi versiooni või täienduse, mis uue kohustuse täitmist lihtsustaks. Kindlasti saavad. Kuid see on seotud samuti kuludega, mis kuuluvad katmisele kasutajate poolt.

Kaubanduskoda on sellele ideele tänasel kujul selgelt vastu. Üheks põhjuseks on maksumaksjate jaoks kasvavad kulud (aeg ja raha), kuid sellest olulisemgi on arvamus, et muudatus organiseeritud ja pahahtlike maksupetturite jaoks ei pruugi palju tähendada. Nemad leiavad ikka skeemid, kuidas oma „äriplaani“ nii kiiresti ellu viia, et deklaratsiooni esitamise ja andmete analüüsi ajaks oleksid jäljed juba lootusetult jahtunud. Kogu uue kohustuse kulud jääksid aga enamiku ausate maksumaksjate kanda. ■

Soodsa ettevõtluskeskkonna üheks eelduseks on võimalikult vähesed piirangud. Oluline on, et ettevõtlusvabaduse põhimõte, mis Eestis väljendamist leidnud ka põhiseaduses, ei oleks praktikas pärsitud kõikvõimalike nõuete, käskude, kohustuste, keeldude või piirangutega.

SISUKORD

JUHTKIRI	
Uued kohustused toovad ettevõtjale kulu	3
SEADUSANDLUS	
Korteriomandi- ja korteriühistuseaduse eelnõud on täiendatud	5
LIIGE KÜSIB	
Võlgnikku puudutavate andmete avalikust esitamisest	6
EUROOPA UUDISED	
Ühtse turu akt II ehk kuidas Euroopa Komisjon ettevõtlust edendab	7
ETTEVÕTLIKKUS	
„Unistused ellu“ võrgustikust	10
Oled ettevõtlik?	11
Tule Tallinna ettevõtluspäevale!	
VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS	
Tööriist ettevõtte vastutustundlikkuse juhtimiseks	12
SEENIORID	
Vanemaealised tööturul – võimalused ja probleemid	13
TEATED	15
LIIKMELT LIIKMELE	20
KOOSTÖÖPAKKUMISED	21
RIIGIHANKETEATED	21
UUED LIIKMED	22

KALENDER

25. august	Ärihooaja 2012/2013 avamine Lennusadammas Lennusadammas (Küti 17, Tallinn) Priit Raamat Tel: 604 0060 • E-post: priit@koda.ee
5. september	Seminar „Projekteerimise ja ehitustööde riigihanked – hea tava ja praktika“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
14. september	Seminar „Ida-Virumaa 2020“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Margus Ilmjärv Tel: 502 3699 • E-post: margus@koda.ee
14.-15. september	Juhtimis- ja ekspordikonverents Check-IN Dorpati Konverentsikeskuses (Soola 6, Tartu) Liisi Toom Tel: 527 0534 • E-post: liisi@conference-checkin.com
18.-21. september	Puidutööstuse ettevõtete kontaktreis Prantsusmaale Kristy Tättar Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
25. september	Seminar „Projekteerimise ja ehitustööde riigihanked – hea tava ja praktika“ Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu) Toomas Hansson Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
26. september	Seminar „Pilvetehnoloogia – millist kasu saavad Eesti ettevõtted?“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Moonika Kukk Tel: 604 0060 • E-post: moonika.kukk@koda.ee
27. september	Hommikukohv suursaadikuga: Eesti suursaadik Tšehhis Lembit Uibo Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Priit Raamat Tel: 604 0060 • E-post: priit@koda.ee
27. september	Finantskoolitus firma võtmeisikutele • II Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
27.-29. september	Äriviisit Peterburisse Kristy Tättar Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

**TÄPSEM INFO KÕIGI ÜRITUSTE KOHTA
AADRESSIL WWW.KODA.EE**

KORTERIOMANDI- JA KORTERIÜHISTUSEADUSE

EELNÕUD ON TÄIENDATUD

MARKO UDRAS
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

Eelmise aasta lõpus (Teataja nr 21, 2011) andsime ülevaate uuest korteriomandi- ja korteriühistuseaduse eelnõust, mille eesmärgiks on muuta korteriomandi valitsemine selgemaks ja korteriühistu tegevus läbipaistvamaks. Täna on justiitsministeerium eelnõud mõnevõrra täiendanud, kusjuures muudatuste tegemisel on arvesse võetud ka Kaubanduskoja ettepanekuid.

OLULINE:

- Ühe korteriühistuga võib hallata mitut kinnistut.
- Audiitorikontroll ei ole suurematele korteriühistutele kohustuslik.
- Korteriomanikule lisandub kaks uut kohustust: korteri kütmise ja teabe andmise kohustus
- Korteriomanikult võib nõuda korteri võõrandamist, kui ta on vähemalt kuue kuu majanduskulude tasumisega viivitanud üle kolme kuu.

Kõige olulisema muudatusena on eelnõus lubatud ühe korteriühistuga hallata mitut kinnistut. Algselt soovis ministeerium lõpetada mitut kinnisasja majandavate korteriühistute tegevuse ning luua iga kinnisasja jaoks uus korteriühistu. Mitmed organisatsioonid (sealhulgas Kaubanduskoda) olid aga sellise lahenduse vastu.

Vastuses justiitsministeeriumile tõime välja, et kui mitut kinnisasja valitsev korteriühistu on senini saanud korteriomandite valitsemisega väga hästi hakkama, siis ei näe me vajadust toimivat ühistut jagada väiksemateks korteriühistuteks. Samuti juhtisime tähelepanu asjaoludele, et ühistu lõpetamine ja uute loomine nõuaks ajalisi ja rahalisi ressursse ning väiksem korteriühistu võib sattuda majanduslikult raskemasse olukorda.

Uuendatud eelnõusse on meie ettepanek sisse kirjutatud. See tähendab, et ka edaspidi võimaldatakse ühe korteriühistuga hallata mitut kinnistut. See on või-

malik ainult juhul, kui korteriomanikud võtavad enne eelnõu jõustumist vastu otsuse jätkata senise ühistu tegevust. Kui sellist otsust ei tehta, siis tekib 2016. aasta algusest igale kinnisasjale eraldi korteriühistu ning olemasolev korteriühistu loetakse lõpetatuks.

Audiitorikontrolli nõudest on loobutud

Eelnõu esimeses versioonis sisaldas uus nõue, mille kohaselt on audiitorikontroll kohustuslik vähemalt 100 korteriomandiga korteriühistule. Kirjas justiitsministeeriumile väljendasime oma vastuseisu sellisele nõudele. Leidsime, et

Ministeerium on meie ettepanekut ka kuulda võtnud ning eelnõu täiendatud versioonis on audiitorikontrolli nõudest loobutud.

kohustuslik audiitorikontroll suurematele korteriühistutele ei ole hädavajalik. Korteriomanikel on

mitmeid võimalusi, mille kaudu teostada või korraldada juhatuse tegevuse üle järelevalvet (näiteks õigus tutvuda korteriühistu dokumentidega, juurdepääs korteriühistu pangaandmetele, õigus määrata juhatuse tegevuse üle revisjon). Samuti juhtisime tähelepanu, et audiitorikontroll tooks endaga kaasa täiendavaid kulusid korteriühistule. Ministeerium on meie ettepanekut ka kuulda võtnud ning eelnõu täiendatud versioonis on audiitorikontrolli nõudest loobutud.

Uued korteriomanike kohustused

Eelnõus on kajastamist leidnud ka tühjade korterite kütmise probleem. Eelnõus on selgelt välja toodud, et korteriomanik peab tagama korteris temperatuuri, mis ei kahjusta teisi kortereid ega tekita teistele korteriomanikele üleliigseid kulusid. See tähendab, et korteriomanik on kohustatud oma korterit kütma ka juhul, kui ta viibib eemal või korterit kasutavad teised inimesed. Siiski ei ole

eelnõus paika pandud kindlat miinimumtemperatuuri, mis peab olema igas korteris.

Korteri kütmise kohustuse kõrval on justiitsministeerium lisanud korteriomanikele veel ühe täiendava kohustuse – teabe andmise kohustus. See tähendab, et korteriomaniik peab korteriühistule edastama oma telefoni või elektronposti aadressi, seda muidugi juhul, kui tal on sellised sidevahendid olemas. Lisaks peab korteriomaniik andma oma elukoha aadressi, kui ta elab mujal. Korteriomanik peab hoolitsema ka selle eest, et need andmed oleksid õiged. Teabe andmise kohustus peaks tulevikus vähendama juhtumeid, kus korteriühistul ei õnnestu korteriomaniikuga kontakti saada.

Korteri müümise nõue

Kui korteriomaniik on korduvalt rikkunud oma kohustusi teise korteriomaniiku või korteriühistu ees ning korteriomaniikud ei pea enam võimalikuks tema kuulumist korteriomaniike hulka, võivad nad nõuda, et ta müüks oma korteri. Eelnõu esimeses versioonis oli välja toodud kaks juhtumit, millal saab korteri müümist nõuda: esiteks, kui korteriomaniik häirib oma tegevusega oluliselt teiste korterite kasutamist ning teiseks, kui korteriomaniik on jätnud täitmata korteriomaniiku kohustused. Uuendatud eelnõu nimetab ka kolmanda aluse: korteriomaniik on vähemalt kuue kuu majanduskulude tasumisega viivitanud üle kolme kuu.

Seadus plaanitakse jõustada 1. jaanuaril 2016. ■

Uuenenud eelnõu ja seletuskirjaga saab tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee.

VÕLGNIKKU PUUDUTAVATE ANDMETE AVALIKUST ESITAMISEST

Aeg-ajalt on liikmed meie poole pöördunud küsimusega, mis tingimustel võib võlgniku nime avalikult näidata. Alljärgnevalt selgitamegi, mida peaks võlgniku nime avaldamisel silmas pidama.

MART KÄGU
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

Riigikohus on kõnealuse küsimuse kohta olulisi selgitusi andnud lahendis 3-2-1-67-10, mis käsitles võlgniku nime avaliku esitamise põhjendatust ja õiguspärasust võla sissenõudmise eesmärgil. Tegemist on olukorraga, kus inkassofirma avaldas ühe Tallinna tiheda liiklusega ristmiku vahetus läheduses maja seina peal juriidiliste isikute ja nende juhatuse liikmete nimed koos täiendiga „isikute nimed, kes ei täida kohustusi nõuetekohaselt“.

Võlgnik leidis, et tema (juhatuse liige) nime avaldamine koos võlgnikust juriidilise isiku omaga on tema au ja väärikust teotav ning inkassofirma leidis omakorda, et äriregistris sisalduva info avaldamine pole ebaseaduslik.

Antud juhul on oluline see, kas avaldatud väited on väärtushinnangud või faktiväited. Väärtushinnangud erinevad faktiväitest selle poolest, et nende paikapidavust pole võimalik kontrollida – seda on võimalik üksnes põhjendada. Riigikohus on öelnud (vt nt lahendid nr 3-2-1-53-07, 3-2-1-161-05, 3-2-1-11-04), et faktiväi-

de on põhimõtteliselt kontrollitav, selle tõesus või väärus on kohtumenetluses tõendatav. Tegelikusele vastava faktiväite, isegi kui see kahjustab isiku mainet, avaldamine ei ole õigusvastane.

Tegelikusele vastava faktiväite, isegi kui see kahjustab isiku mainet, avaldamine ei ole õigusvastane. Isik ei pea siiski taluma oma nime avalikku seostamist negatiivses kontekstis teise isikuga, kui tal puudub võimalus teise isiku (nt ettevõtte) käitumist mõjutada.

Seoses väärtushinnangu olemusega selgitas Riigikohus, et isiku au teotamine väärtushinnanguga on õigusvastane, kui väärtushinnang on ebakohane. Väärtushinnangu ebakohasus võib olla tingitud selle põhjendamatuses, st sellest, et avaldaja on oma negatiivse hinnangu kujundanud

kas ebaõigete faktide (asjaolude) alusel, asjaolusid selgitamata või ilmselgelt meelevaldselt, arvestamata faktilisi asjaolusid või nende puudumist. Väärtushinnangu ebakohasus võib ilmnedada mh ebasüüdist väljendusviisist.

Oluline on siinkohal juhtida tähelepanu veel ühele Riigikohtu märkusele. Nimelt, isik ei pea siiski taluma oma nime avalikku seostamist negatiivses kontekstis teise isikuga, kui tal tegelikult puudub võimalus teise isiku (nt ettevõtte) käitumist mõjutada (nt juhatuse liikme piiratud esindusõigus). Kui teabe avaldajale peaks laekuma selline info, siis peab avaldaja seda kontrollima ja kaaluma, kas avaldatud teabe seostamine konkreetse isikuga võib olla põhjendamatu ja tema mainet ebaseaduslikult kahjustav.

Seega kokkuvõttes pole võlgniku kohta andmete avaldamine võla tagasinõudmisel keelatud, kui avalikustatud faktiväited on tõepärased ning nende esitamise viis või faktiväidetega koos esitatud teave pole käsitatav ebakohase väärtushinnangu. ■

ÜHTSE TURU AKT II

EHK KUIDAS EUROOPA KOMISJON

ETTEVÕTLUST EDENDAB

REET TEDER

Kaubanduskoja esindaja Euroopa
Majandus- ja Sotsiaalkomitees

Sõnades, st poliitikadokumentides ja kõikvõimalikes deklaratsioonides, toetab ja arendab Euroopa (Euroopa Komisjon) ettevõtlikkust ja väikeettevõtlust tarmukalt ja pühendunult. Ei väsita kordamast, kuidas just väikeettevõtlus (kuni 250 töötajaga ettevõtte) annavad lõviosa kõikidest töökohtadest ja on majanduskasvu tagamise mootoriks – selle eelduseks on aga ühtse turu järjekindel arendamine.

OLULINE:

- EMSK soovib liikmesriikidega läbirääkimistel uute struktuurifondide üle arvesse võtta, et tarvis on luua VKEde laenugarantiisid toetavaid finantsvahendeid.
- Teenuste valdkonnas näeb EMSK, et väga vajalikud on kõigile kodanikele kättesaadavad põhimaksekontod ja need tuleb luua kiiresti.

Ega need deklaratsioonid ja ettepanekud ju valed ei ole, lihtsalt ellu rakendatakse neid osaliselt ja oma muudes poliitikasuundades pidurdatakse ja koormatakse sedasama väikest ettevõtjat järjest enam. Ettevõtluse ja ühtse turu arendamisele on suunatud ka ühtse turu akt, milles Euroopa Komisjon (EK) on konkreetselt kindlaks määranud kaksteist vahendit (vt lisaks Teataja nr 6, 2011). Neist kümne kohta tegi komisjon ettepanekud 2011. aasta lõpuks, ülejäänud kahe kohta 2012. aasta esimesel poolel. Peale selle on EK ülejäänud 50st ühtse turu akt esitatud meetmest viinud lõpule 28 või esitanud nende kohta ettepanekuid. Ühtse turu haldamist puudutavates konkreetsetes ettepanekutes käsitleti eelkõige sihipärase teabe andmist kodanikele ja ettevõtetele seoses võimalustega ühtsel turul, ühtse turu eeskirjade parema rakendamisega liikmesriikides ning nende jõustamise tõhusa tagamisega. Kaheteistkümnele vahendile keskendumine lubas komisjonil liikuda edasi kiiremini kui muidu 50 meetmega oleks võimalik olnud. Euroopa Parlamendil ja nõukogul on palutud

ühtset turgu edendavate õigusaktide eelnõud vastu võtta enne 2013. aasta lõppu, et neid saaks 2014. aastaks rakendada. Vastuvõetud õigusaktide ülevõtmine ja rakendamine saab siis liikmesriikide peamiseks ülesandeks Komis-

Ega need deklaratsioonid ja ettepanekud ju valed ei ole, lihtsalt ellu rakendatakse neid osaliselt ja oma muudes poliitikasuundades pidurdatakse ja koormatakse sedasama väikest ettevõtjat järjest enam.

jon kavatses ühtse turu 20. aastapäeva 2012. aasta oktoobris tähistada kogu Euroopas ühtse turu nädalaga, mille jooksul toimub üritusi kõigis 27 liikmesriigis

Seda EK kava ja eelnõusid arutas ka EMSK (Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee), kelle arvates tuleks eelkõige keskenduda järgmistele valdkondadele: teenused, juurdepääs rahalistele vahenditele,

väikese ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) halduskoormuse kõrvaldamine, e-kaubandus, digitaalne ühtne turg ning liikuvus. Neid peaks saatma tegevus, mille eesmärk on ühelt poolt tarbijate kaitse ja usalduse tugevdamine ning teiselt poolt ühtse turu sotsiaalsete aspektidega vajalikul määral arvestamine

Konkreetselt, näiteks teenuste valdkonnas näeb EMSK, et väga vajalikud on kõigile kodanikele kättesaadavad põhimaksekontod ja need tuleb luua kiiresti. Komitee nõuab valdkondlike reguleerivate meetmete võtmist seoses pankade hinnakirjade läbipaistvuse ja kontode lihtsa vahetamisega.

Rahalistele vahenditele juurdepääsu osas leiab EMSK, et finantskriisi tõttu võib paljudes liikmesriikides juurdepääs rahalistele vahenditele olla ettevõtete, eelkõige VKEde jaoks raske ning sellel on halvad tagajärjed nende majandustegevusele. Võimaldamaks erasektoril, eelkõige VKEdele, ning sotsiaallettevõtetele luua majanduskasvu ja uusi töökohti, on rahaliste vahendite kättesaadavus ülimalt

Loe lähemalt:
[www.koda.ee/uudised/
 euroopa-uudised-2](http://www.koda.ee/uudised/euroopa-uudised-2)

inimestel ja seeläbi patsientidele kõige innovaatilisemate raviviiside võimaldamist.

Kavandatava määruse vastuvõtmise korral asendab see 2001. aasta kliiniliste katsete direktiivi. Selle abil on tagatud patsientide ohutuse kõrge tase, kuid õigusakti erinev rakendamine ja kohaldamine viis ebasoodsa kliiniliste katsete õigusraamistiku tekkimiseni, mille tulemusel vähenes kliiniliste katsete tegemine ajavahemikul 2007–2011 25%. 2007. aastal taotleti ELis luba rohkem kui 5000 kliinilise katse tegemiseks, 2011. aastaks oli taotluse arv langenud aga 3800-le.

Komisjoni esitatud uus õigusakt kehtestatakse määrusena. Nii tagatakse kliiniliste katsete tegemise eeskirjade ühtsus kõikjal Euroopa Liidus. Eelkõige muutub lihtsamaks rahvusvaheliste kliiniliste katsete tegemine Euroopas. Mõned konkreetset ettepanekud:

- kliiniliste katsete loamenetlus, mis võimaldab taotluse kiiret ja põhjalikku hindamist kõikide asjaomaste liikmesriikide poolt ning tagab ühese hindamistulemuse;
- lihtsustatud aruandluskord, mis vabastab uurijad enamasti identse teabe esitamisest eraldi mitmesugustele asutustele ja liikmesriikidele;
- rohkem läbipaistvust seoses sellega, kas kliinilises katses osalejate värbamine veel kestab või on juba lõppenud ning kliinilise katse tulemustega;
- komisjonipoolne võimalus korraldada kontrollimisi liikmesriikides ja muudes riikides, et tagada eeskirjade nõuetekohane järelvalve ja kehtivus.

Õigusakti ettepanekut arutavad Euroopa Parlament ja nõukogu. Eeldatastavi jõustub see 2016. aastal.

MAHELOGO ON KOHUSTUSLIK KÕIKIDELE MAHETOODETELE

Alates 1. juulist 2012 peab ELi mahe logo olema esitatud kõikidel ELi liikmesriikides toodetud pakendatud mahepõllumajanduslikel toiduainetel, mis vastavad nõutavatele standarditele. „Loodame, et ELi mahe logo muutub mahetoodete üldlevinud sümboliks ja annab tarbijale kindlustunde, et kaup on valmistatud ELi mahepõllumajandust reguleerivate rangete eeskirjade järgi,“ ütles Euroopa Komisjoni põllumajanduse ja maaelu arengu volinik Dacian Cioloș. Mahetoodete tarimine on ELis viimastel aastatel pidevalt kasvanud ja moodustab praegu ligikaudu 2% ELi turust. Ka mahetootmine on viimasel aastakümnel märkimisväärselt suurenenud – praegu on mahepõllumajanduslikuks tunnustatud ligikaudu 5% ELi põllumajandusmaast ja rohkem kui 2% põllumajandusettevõtetest (üle 200 000 ettevõtte).

BULGAARIAL TULEB ÕIGUSRIIGI EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS REFORME KIIRENDADA

Komisjon on koostöö- ja jälgimiskorra raames võtnud vastu aruande. Aruanne hõlmab viieaastast ajavahemikku alates Bulgaaria ühinemisest ELiga 2007. aastal. Selles esitatakse komisjoni hinnang kõnealuse aja jooksul Bulgaarias tehtud edusammudele kohtureformi alal ning

korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses. Peamine järeldus on, et reformide elluviimist tuleb süvendada, et tagada protsessi jätkusuutlikkus.

Aruandes soovitatakse, et Bulgaaria keskenduks nüüd allesjäänud puuduste kõrvaldamisele õigus- ja institutsioonilises raamistikus ning hiljuti vastu võetud õigusaktide rakendamisele. Puudujäägid esinevad endiselt eelkõige kohtusüsteemi lojaalsuse, distsiplinaarpraktika sidususe ning ametissenimetamiste, hindamiste ja edutamiste läbipaistvuse ja objektiivsuse osas. Korruptsioonivastases võitluses jääb vajaka eri ametiasutuste vahelisest koordineerimisest ning reformid peaksid olema sihipärasemad ja tulemustele orienteeritumad. Võitluses kõrgemal tasandil esineva korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevusega ei ole veel saavutatud veenvaid tulemusi.

Komisjon koostab järgmise eduhinnangu 2013. aasta lõpus, et anda Bulgaaria ametiasutustele asjaomaste õigusaktide rakendamisel tulemuste saavutamiseks piisavat aega. Selle aja jooksul jälgib komisjon tähelepanelikult edusamme korrapärase lähetuste käigus ning Bulgaaria ametiasutuste ja teiste liikmesriikidega peetava tiheda dialoogi abil.

RUMEENIA: VAJA ON KIIREID MEETMEID, ET NÄIDATA PÜHENDUMIST ÕIGUSRIIGI JA KOHTUTE SÕLTUMATUSE PÕHIMÕTTELE

Rumeenia peab tagama õigusriigi ja kohtute sõltumatuse põhimõtet kinnipidamise, et võita tagasi oma ELi partnerite usaldus, öeldakse

komisjoni poolt koostöö- ja jälgimiskorra raames vastuvõetud aruandes. Aruanne hõlmab viieaastast ajavahemikku alates Rumeenia ühinemisest ELiga 2007. aastal, keskendudes kohtureformile ja korruptsioonivastasele võitlusele. Aruandes võetakse kokku komisjoni küsimused seoses Rumeenia valitsuse ja parlamendi poolt hiljuti toime pandud õigusriigi põhimõtte rikkumistega. Aruanne sisaldab mitut soovitusi, mida Rumeenia peaks ruttu arvesse võtma. Rumeenia on loonud aluse oma kohtusüsteemi märkimisväärselt ajakohastamiseks. Sellised asutused nagu riiklik korruptsioonivastase võitluse amet ja riiklik lojaalsuse järelevalve amet on näidanud veenvaid tulemusi kõrgetasemelise korruptsiooniga võitlemisel. Hiljuti on kõrgemal tasandil esineva korruptsiooni juhtumites tehtud kohtuotsustega tulemuslikult käsitletud kõige tundlikumaid asju ning kohitud on tõendanud oma võimet toimida sõltumatult.

Edusammudest hoolimata järeldatakse aruandes, et koostöö- ja jälgimiskorra eesmärgid ei ole aga veel saavutatud. Seaduste rakendamine on mõnes valdkonnas alles alanud, samas kui teistes jääb puudu liikmesriigi enda vastutusest, edusammud ei ole veel jätkusuutlikud ega pöördumatud. Praegused vastuolud kujutavad endast märkimisväärselt ohtu siiani tehtud edusammudele ja tõstatavad küsimusi juba käivitatud reformide tuleviku kohta.

Arvestades hiljutisi väljakutseid õigusriigi ja kohtute sõltumatuse põhimõttele, võtab komisjon koostöö- ja jälgimiskorra raames enne aasta lõppu vastu uue aruande, et hinnata, kas tema osutatud probleemidega on tegeletud ja demokraatlik kontroll on taastatud. ■

„UNISTUSED ELLU!”

VÕRGUSTIKUST

Eesti laste ja noorte ettevõtlikkuse toetamisele suunatud ettevõtjate koostöövõrgustikuga on liitunud juba üle 60 ettevõtte, kodulehel www.unistusedellu.ee on neist hetkel oma toetustegevuste tutvustustega väljas 46.

**Unistus
ellu!**

OLULINE:

- Ettevõtlikkus on hoiak, mille kujunemine algab juba varases lapseas. Ettevõtlik laps on rõõmus, loov ja julge laps. Ettevõtlik noor mõtleb loovalt, algatab julgelt, tegutseb arukalt ja hoolivalt.

Allikas: Ettevõtlusõppe edendamise kava „Olen Ettevõtlik!”, Ettevõtlusõppe Mõttekoda, 2010.

Võrgustiku eesmärk on partnerite omavaheline infovahetus ja ka teiste ettevõtjate innustamine sarnastele tegevustele. Ettevõtjad panustavad ühiskonna arengusse palju läbi oma majandustegevuse, kuid suur osa neist on lisaks mõistnud, et pikaajalisem ühiskonna, seega meie kõigi heaolu, sõltub ikka meie järelkasvust ja sellest, kuidas meie ise oma lapsi ja noori toetame, mil moel neid õpetame ja millist eeskujuna anname. Võrgustiku partnerid leiavad, et heade kodanike kasvatamine ei ole ainult koolide ja perede teha, see on meie kõigi ühine ülesanne. Vähemalt saame me kõik midagi selle jaoks ära teha.

Mida siis ettevõtjad laste ja noorte jaoks teevad? 46 partnerist 27 näiteks viib läbi oma pikaajalist toetustegevuste programmi. Konkursse ja tunnustusüritusi korraldavad 21 ettevõtet. Õppekäigule saab minna 19 ettevõttesse, praktikakohti pakub 11, töökohti 9 võrgustiku partnerit. Haridusastutustega on pidevas koostöös 16 ettevõtet. Vabatahtliku mentorlusega ehk noorte juhendamise tegeleb 10 ettevõtjat. Täpsemalt

saab uurida iga ettevõtte toetustegevusi meie võrgustiku kodulehelt www.unistusedellu.ee.

46 partnerist 27 viib läbi oma pikaajalist toetustegevuste programmi. Konkursse ja tunnustusüritusi korraldavad 21 ettevõtet. Õppekäigule saab minna 19 ettevõttesse, praktikakohti pakub 11 ning töökohti 9 võrgustiku partnerit.

Partnerite hulgas on nii väikeseid kui ka suuri ettevõtteid. Suurtel ettevõtetel on muidugi ka suured ja mõjukad toetusprogrammid. Samuti on mitmeid väikeseid ettevõtjaid, kes on noorte ettevõtlikkuse toetamise võtnud oma südameasjaks ja sellega ka igapäevaselt tegelevad. Asukoha järgi on 33 partnerit Harjumaalt, seitse Tartu-, kolm Ida-Viru-, kaks Jõgeva- ja üks Viljandimaalt.

Lisaks võrgustiku partneritele, kelle toetustegevuste kohta infot

saab, on kodulehel näha ka noortele suunatud või noorte endi poolt loodud algatused, mis otsivad koostööd. Hetkel on selliseid algatusi 20. Nendega ühendust võttes saavad huvitatud ettevõtted arutada koostöökohti ja panustada juba olemasolevatesse ja toimivatesse projektidesse.

Võrgustik on tegutsenud vaid mõned kuud. Partnerite arv kasvab iga nädalaga ja loodame, et mõne aasta pärast katame kenasti juba kogu Eestimaad ning saame üheskoos targemini panustada Eesti tuleviku heaks. ■

Võrgustiku „Unistused ellu!” asutajad Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Energia, Silberauto, Swedbank, Sampo Pank, Jõhvi Kontserdimaja ja Ida-Virumaa Ettevõtluskeskus tutvustavad võrgustiku tegemisi ka Kaubanduskoja Ärihooaja avamisel 25. augustil Tallinna Lennusadamal. Tulge vahvale pereüritusele ja astuge ka meie telgist läbi!

MERLE TIIGISOON
Ettevõtlusõppe
projektijuht

OLED ETTEVÕTLIK?

TULE TALLINNA ETTEVÕTLUSPÄEVALE!

KÄTLIN VIKSNE
Tallinna Ettevõtlusamet

Juba üheksandat aastat järjest korraldab Tallinna Ettevõtlusamet oktoobri esimesel nädalal ettevõtluspäeva. Üritus on suunatud alustavatele ja tegutsevatele ettevõtjatele ning kõigile ettevõtlushuvilistele.

S eekordse ettevõtluspäeva läbiv teema on EDU VALEM, mida käsitletakse erinevatest vaatepunktidest lähtuvalt, alustades ettevõtte personali-, koolitus- ja turundussüsteemist ning põhiväärtustest, lõpetades koostöösuhete, teeninduskultuuri, kogemuste, ettevõtlustoetuste ja vastutustundliku ettevõtlusega ehk mis see edu valem täpselt kellegi jaoks on.

Üle 30 ettevõtlusalase sündmuse

2. oktoobril toimub Olümpia konverentsikeskuses üle 30 ettevõtlusalase sündmuse: seminarid, töötoid, koolitused ja esitlused. Sobiva ja vajalikul teemal ürituse peaks leidma endale igaüks. Näiteks pakub Krediidinno alustavale ja väikeettevõtjale koolitust, kuidas oma igapäevatoos vältida pettusi, võlgu jäämist ja arvet tasumisega venitamist. Samuti on alustavad ettevõtjad oodatud Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse seminarile, kus meediaäriees ja loomemajanduse korraldaja Ville Jehe tutvustab varjatud aspekte ettevõtlusest, millest tavaliselt ei räägita, kuid mis ikkagi ettevõtlilik-

ku inimest juhivad. Üks edu valem on kindlasti hästi toimiv suhtevõrgustik. Kuidas seda luua ja hoida, saab teada JCI Tallinna töötoas Flymont Digital Agency juhi Rode Luhaääre osava juhtimise all. Seminaril „Miks minna katuse alla?” arutletakse ITLi ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoja eestvedamisel praktilistele näidetele tuginedes klasterites ja erialaliitudes osalemise kasutegurite ja konksude teemal. Turundushuvilised on teretunud üritusele „Kuidas turundada tasuta ja tulemuslikult?”, kus tunnustatud turundusekspert Anu-Mall Naarits jagab selleks kümneid nippe ja nõuandeid. Need on ainult mõned näited suurepärasest ettevõtluspäeva programmis olevatest üritustest.

Noorte ettevõtluspäev

Noorte ettevõtluspäevale 3. oktoobril on kavandatud kümnekond ajalikku noortele suunatud ettevõtlusteemalist üritust. Näiteks oodatakse gümnaasiumiõpilasi seminarile „Kuidas saada rikkaks!” koos ITLi president Taavi Kotkaga arutlema valikute üle, mille abil saaks kunagi võimaldada endale

unistuste elu. Tudengitele on mõeldud Marketingi Instituudi kuuma tooli formaadis üritus „Turunduse 10 käsku”, kus võetakse ette 2 erilmelist ettevõtet ja püütakse üheskoos nende turundustrateegiaid lihvida. Muusikahuvilised saavad osaleda Eesti muusika ekspordi käsitleval aktiivsel seminaril, teemat hoiab üleval MTÜ Eesti Muusika Eksporditegevjuht Juko-Mart Kõlar. Noorte ettevõtluspäev lõpeb ettevõtluslaadaga, kuhu on oodatud kõik tegusad ja toimekad noored oma väljamõeldud, disainitud, meisterdatud, ehitatud vms tooteid laiemale avalikusele tutvustama.

Kogu programmiga saab täpsemalt tutvuda alates septembri keskpaigast ettevõtluspäeva kodulehel ettevotluspaev.tallinn.ee/programm. Registreerimine avatakse 2 nädalat enne ürituse toimumist.

Tallinna ettevõtluspäev 2012 lõpeb piduliku vastuvõtuga, mille käigus antakse välja selleaastased Tallinna ettevõtlusauhinnad. Tallinna linn on traditsiooniliselt sügisei toimuva ettevõtluspäeva raames tunnustanud kohalikke ettevõtjaid ja ette-

võtluse edendajaid. Konkursi eesmärk on aidata kaasa ettevõtluse arengule ning tutvustada laiemale üldsusele tegusaid inimesi ja organisatsioone. Käesoleval aastal on konkursil kokku kuus põhikategooriat: „Arendusprojekt 2012”, „Koostööprojekt 2012”, „Särav startija 2012”, „Turismitegu 2012”, „Töökohtade looja 2012”, „Vastutustundlik ettevõtte 2012” ja eriauhinnad, mis antakse välja koostöös kõrgkoolidega kategoorias „Rakenduslik teadustöö 2012”.

Konkursil osalemiseks tuleb täita ankeet internetis või paberil. Oma kandidatuuri on võimalik üles seada mitmes kategoorias. Taotlusankeete saab esitada kuni 10. septembrini (k.a). Konkursitingimused ja ankeedid leiate Tallinna ettevõtluspäeva kodulehelt ettevotluspaev.tallinn.ee/konkursid.

Ettevõtlilik saab olla igas valdkonnas, olgu see siis toiduainetööstus, rõivadisain või miks mitte raketteadus. Ettevõtluspäev pakub täiesti tasuta hulganisti nippe ja nõuandeid, kuidas olla edukas ehk milles peitub edu valem. Meeldivate ettevõtmisteni! ■

TÖÖRIIST ETTEVÕTTE VASTUTUSTUNDLIKKUSE JUHTIMISEKS

MARKO SILLER
Vastutustundliku
Ettevõtluse Foorum

Iga ettevõtte, olgu see suur või väike, tootev või teenuseid pakkuv, ühiskondliku ja vastutustundliku panustamise võimalused peaks teadlikult läbimõeldud olema. Nii välditakse ilma suurema tulemuseta ja mõjuta lahmimist.

Võimalusi selle tee alustamiseks on mitmeid:

- Esiteks, ilmselt on paljud kollektiivid juba pead kokku pannud ning mõelnud, mis on need asjad, mida saab väga kiiresti ja lihtsate vahenditega tööle panna (nt loodussääst kontoris, ühine sportimine või töötamine vabatahtlikuna).
- Teine variant on oma toote või teenuse valmimise ahela analüüsimine. See tähendab tegevuse iga sammu detailset kaardistamist ning selle põhjal suurima (negatiivse) mõjuga kohade ning kesksete ja tundlike küsimuste väljaselgitamist – nendega peakski tegelema hakkama.
- Kolmas võimalus on alustuseks ettevõtte sidusgruppidega rääkimine, sest töötajate, klientide, tarbijate, tarnijate, investorite, kohalike elanike, erialaliitude ja teiste ootustest ja soovidest saab teada küsimused, millega tegelema hakata.

- Neljanda lahendusena võib kaaluda Eesti vastutustundliku ettevõtluse indeksis osalemist. Järgmise, järjekorras viienda indeksi koostamise käivitab Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum juba septembris.

Indeks kui juhtimistööriist

Kuigi seni on indeksi põhjal koostatud ka Äripäevas avaldatud pingeriida (2012. aasta indeksis tuuakse uuendusena välja vaid esiots), on vastutustundliku ettevõtluse indeks eelkõige ikkagi tööriist juhtimisotsuste tegemiseks.

Osalejad vastavad üpris mahukale küsimustikule (kombineeritud valikvastused ja avatud küsimused), mis annab hea ettekujutuse, milline on ettevõtte vastutustundliku tegevuse hetkeseis laias plaanis, vastutustundliku ettevõtte eri aspekte arvestades. Mitmesse osasse jaotatud küsimused käsitlevad strateegilist lähenemist vastutustundlikule ettevõtlusele ning konkreetset tegevust kogukonnas, loodus-, töö- ja turukeskkonnas.

Ühelt poolt on tegu enesehindamisega, kus juba küsimustikku täites saab mõtteainet ja ideid tegutmiseks. Teisalt annavad ettevõtte sisestatud vastustele hinnangu eksperdid – see näitab ettevõttele ära tugevad ja nõrgad kohad, regulaarsel osalemisel saab sedasi jälgida oma progressi vastutustundliku tegevuse eri aspektides.

Indeksi koostamiseks loodud mudeli/valemi põhjal saab iga osalev ettevõtte teada oma kogutulemuse (väljendatuna protsentuaalselt eeskujuks võetud suurepärasest tasemest). 70% piiri ületanutele omistatakse ka vastutustundliku ettevõtte kvaliteedimärgise aastane kasutusõigus.

Need ettevõtted, kes soovivad indeksist rohkem kasu saada, võivad tellida lisateenusena pakutava personaalse tagasiside ekspertidelt. See on põhjalik ülevaade, kust selguvad detailsemad tulemused eri osade ja küsimuste lõikes. Lisaks sisaldab tagasiside rohkelt soovitusi, kuidas ettevõtte vastutustundlikku tegevust edasi arendada.

Neljanda lahendusena võib kaaluda Eesti vastutustundliku ettevõtluse indeksis osalemist. Järgmise, järjekorras viienda indeksi koostamise käivitab Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum juba septembris.

VANEMAEALISED TÖÖTURUL – VÕIMALUSED JA PROBLEEMID

Me oleme harjunud sellega, et igapäevases elus muutub kõik kiiresti, tehnika areneb, uudised vahelduvad, mobiilsus on kasvanud jne. Need on muutused, mis on silmaga näha ja kergesti mõistetavad. Palju keerukam on uskuda, et ka elukaare tõlgendamises toimuvad muutused. Keskmise eeldatava eluea pikenemine on pigem saavutus kui paine ja koormus ühiskonnale. Kas me suudame ikka nii mõelda?

REELI SIROTKINA
EY2012 koordinaator,
Sotsiaalministeeriumi
hoolekandeosakond

Seni on indeksi koostamisel osalenud sadakond Eestis tegutsevat ettevõtet. 2012. aasta indeksi küsimustik avatakse uutele ja vanadele tulijatele septembris. Isikliku kutse saamiseks andke oma ettevõtte osalemise huvist märku juba praegu www.csr.ee/vastutus-tundliku-ettevotluse-indeks.

Seega, indeksis osaledes saab teada:

- millistele teemadele vastutus-tundliku ettevõtluse juures üldse tähelepanu pöörata;
- millised on ettevõtte tugevad küljed ja kus on suurimad puudujäägid;
- milline on ettevõtte sooritus võrreldes konkurentide ja teiste osalejatega;
- mida soovitavad eksperdid edasist arengut silmas pidades.

Täiendavaks õppimise võimaluseks on veel ka indeksi tulemuste tutvustamiseks toimuv kokkuvõttev seminar, kus erinevad ettevõtted oma kogemusi jagavad.

Indeks on sobiv algus vastutus-tundliku ettevõtluse teemasse süvenemiseks. Lisaks on indeksis osalemine kõigile ettevõtetele veel ka tasuta ettevõtmise.

Vastutustundliku ettevõtluse indeks sobib osalemiseks nii suurtele kui väikestele ettevõtetele – ankeedi küsimused on universaalsed ning võimaldavad mõelda just oma ettevõtte spetsiifikast lähtudes. ■

Töösuhe loob meile ühe võimaluse suhelda ja toimida keskkonnas, kus veedame suure osa oma ajast. Eluea pikenemine toob endaga kaasa palju muutusi, mida võime igapäevaelus näha, nt vanemaealistele suunatud teenusteturg, muutused tänavapildis jne. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala üheks eesmärgiks sel aastal on luua koos partneritega aktiivsena vananemise strateegia 2013-2020. Strateegiliste eesmärkide seadmine annab osapooltele võimaluse näha, kuhu riik on plaaninud liikuda ja see seab ka täpsemad suunised nii avalikule, era- kui ka vabasektorile.

Vanemaealised ei moodusta ühiskonnas ühtset rühma vaid erinevad üksteisest nii oma sissetulekute, majandusliku toimetuleku, sotsiaalse staatuse, tervisliku seisundi, elukoha, leibkondliku koolituse ja teiste näitajate poolest.

Aktiivsena vananemise mõistmine tähendab eelkõige kultuurilist muutust, et saada üle stereotüüpide ning vähendada diskrimi-

neerimist. Paljud poliitikadokumendid vaatlevad tänapäeval vanadust kui staatust, mitte aga

Vanemaealiste osakaalu kasvu kajastatakse tihti vaid negatiivset aspektist, vanemaealisi nähakse kui ühiskonnagruppi, kes niigi väheste ressursside tingimustes riigile üha suuremaid kulutusi põhjustab. Tegelikult panustavad vanemaealised ühiskonnaellu mitmesuguste tegevuste kaudu suurel määral.

kui protsessi ning seetõttu on vaja muuta inimeste mõttemaailma ja tõsta teadlikkust. Vanemaealiste osakaalu kasvu kajastatakse tihti vaid negatiivset aspektist, vanemaealisi nähakse kui ühiskonnagruppi, kes niigi väheste ressursside tingimustes

riigile üha suuremaid kulutusi põhjustab. Selline käsitlus on loonud ühiskonnas eelarvamusi ning negatiivset suhtumist, mis omakorda soodustab vanuselise diskrimineerimist. Sellised vaated suurendavad vanemaealiste tõrjutust ja üksindust. Tegelikult panustavad vanemaealised ühiskonnaellu mitmesuguste tegevuste kaudu suurel määral. (WHO 2002)

Vanusel põhinev juhtimine (ingl *age management*) viitab organisatsiooni tasandil vanusest lähtuvale inimressursside juhtimisele. Laiemalt tähendab vanusel põhinev juhtimine aga poliitika-muudatusi, et reageerida elanikkonna vananemisele.¹

Vanemaealised on ressursiks tööjõuturule. Üle 50aastased on aktiivsed igapäevaelus osalejad. Paljud pensionieale lähenevad ja pensioniealised on valmis töötamist jätkama ning sobiv tööturupoliitika on arvatavasti kõige tõhusam viis rahavastiku vananemise majanduslike aspektidega tegelemiseks. Prioriteediks on

teadlikkuse tõstmine eakate tööjõu kasumlikkusest ja vanuseliste takistuste ületamine ning diskrimineerimise välistamine töölevõtmisel.

Aktiivsena vananemine tähendab tööhõive kontekstis mitmekülgsemat lähenemist, kus ajakohastes poliitikamuudatustes on omavahel seostatud elukestev õpe, tööturg, töökeskkond, tervis ja turvalisus töökohal ning sotsiaalkaitse reformid (*Active Ageing. The Policies of EU member States, 2007*).

Aktiivsena vananemine tähendab tööhõive kontekstis mitmekülgsemat lähenemist, kus ajakohastes poliitikamuudatustes on omavahel seostatud elukestev õpe, tööturg, töökeskkond, tervis ning turvalisus töökohal ja sotsiaalkaitse reformid.

Tööhõivevõime (ingl employability) on vanemaealiste võimalikult pikk tööturul püsimine, mis sõltub suurel osal riigi sotsiaalpoliitikast, nt

pensioniea tõstmine, töövõimekuse tõstmine, aktiveerimine jne.

Töövõime (ingl *work-ability*) on peamiselt seotud tasakaaluga töö ja inimese ressursside vahel. Eelkõige tähendab see inimese füüsilist, vaimset, sotsiaalset aga ka haridusest tingitud võimet töötada. Töövõime on seotud inimese tegevusvõimekusega, kuid ka töökeskkonnaga ning organisatsiooni juhtimisega.²

Uuringud on näidanud, et vanemaealistel puudub kindlustunne tööturul, tuntakse muret töökoha säilimise pärast. Samuti seostavad vanemad inimesed tavaliselt elukestvat õpet tööturuga – õpin uusi oskusi ja leian endale uue töökoha. Tööalaste oskuste õppimine on vaid üks elukestva õppe osa, see on vajalik ka vanemaealistele sotsiaalse elu kindlustamiseks, vaba aja sisustamiseks, sotsiaalse toimetuleku parandamiseks. Tööandjatel on siin vabad käed, et luua võimalusi vanemaealiste kaasamisel juhtimisprotsessi ning võimaldada osajaga tööd tehes pere- ja tööelu ühildada. Vanemaealiste oht sattuda vaesusrisiki ning tugi-võrgustiku vähenemine mõjutavad olulisel määral nende kaasa-

tust. Samuti võib vanemaealiste osalemist ühiskonnaelus mõjutada infotehnoloogia kiire areng ja üldise elukeskkonna muutumine. Siingi on tööandja abiks ja võib pakkuda koolitust, et kiired muutused töökohal ei saaks takistuseks töösuhte jätkamisel. Samuti on olulisel kohal töökoha kohandamisvõimalused ning töötervishoid. Selles valdkonnas on Euroopas kindlasti eeskujuks Austria ja Saksamaa ning Soome.

Nii tööandja kui ka töövõtja peavad tööturul lähiaastatel muutuma kindlasti paindlikumaks ja vastastikku arvestavamaks. Samuti on oluline tööandja suhtumine potentsiaalsetesse pensionile jääjatesse. Nii tööandjale kui ka töötajale on väga oluline teada, mida partner töösuhtest mõtleb ning millised on tulevikuootused. Lisaks aitab ka pensionile siirdunud töötajatest andmebaasi loomine juhtudeks, kui on vaja lisatöökäsi.

Me oleme harjunud mõtlema, et inimese tööiga lõppeb vanaduspensioniea saabumisega. Uuringutes kasutatakse tööealise elanikkonna puhul vanuspiiri 15-74. Probleemiks ongi see, et peame üle 75-aastast töötajat harvaks nähtu-

seks, kuid tulevikus see enam nii ei ole, ning ka mõtteviisi, et kognitiivne ja füüsiline võimekus langevad kõigil ja kohe, on vale.

Nii tööandja kui ka töövõtja peavad tööturul lähiaastatel muutuma kindlasti paindlikumaks ja vastastikku arvestavamaks. Peame üle 75-aastast töötajat harvaks nähtuseks, kuid tulevikus see enam nii ei ole.

Vanemaealiste eeliseks töösuhtes on kindlasti lojaalsus, kohusetunne ja kogemus. Lisaks on tark meeles pidada, et riikides, kus on kõrge vanemaealiste tööhõive, on ka noorte tööhõive kõrgem. Seega vanemaealist tööle võttes, ei tee me kellelegi liiga! ■

1 Vt *A guide to good practice in age management*.

2 Vt täpsemalt Ilmarinen, J. (2009). *Work ability – a comprehensive concept for occupational health research and prevention*. *Scand J Work Environ Health*. 35(1):1-5

KAS MURETSEDA VANANEMISE PÄRAST?

MESS-KONVERENTS EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS
27. SEPTEMBRIL KELL 10.00-19.00

- Konverents „Kas muretseda vananemise pärast?“ ettevõtete juhtidele, personali- ja koolitusjuhtidele, firmade töötajatele, kes toodavad või osutavad teenuseid eakamale sihtgrupile.
- Mess — tooted ja teenused vääriskale klientuurile, aktiivsetele seenioridele ja nendega tegelevatele inimestele.
- Tasuta seminariprogramm kõigile 50+ vanuses inimestele ja teistele huvilistele.

OOTAME KAASA MÕTLEMA!

Lisainfo ja registreerimine:
www.seenior.eu
LEMBI RUUBEL
Tel: 507 4515
lembi@taveco.ee

**Mis on pilvetechnoloogia?
Millist kasu saab sellest Eesti ettevõtja?
Miks peaksin oma IT-lahendusi kaasajastama?
Tule ja saa teada seminaril**

„Pilvetechnoloogia – millist kasu saavad Eesti ettevõtted?”

26. septembril kell 9.00
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)

Paljud ettevõtted maailmas on jõudnud arusaamisele, et pilvetechnoloogia aitab suurel määral säästa infotechnoloogiale tehtavaid kulutusi, muudab töökeskkonna paindlikumaks ning tõstab samas efektiivsust.

Tutvustame teile seminaril, mida kujutavad endast pilvetechnoloogia ning pilveteenused, kuidas neid hallata ja juurutada. Lisaks räägime kahest pilvetechnoloogia rakendusest, personali- ja majandustarkvarast, mis avardavad võimalusi ja on säästlikud ning turvalised. Seminarile on oodatud ettevõtete juhid, finantsjuhid, IT-juhid ja spetsialistid ning kõik, keda huvitab, kuidas ettevõtte tegevust efektiivsemaks muuta.

Seminari kava:

9.00–9.30	Kogunemine ja hommikukohv
9.30–10.30	Mis on pilvetechnoloogia? BCSi kogemused erinevatest rakendustest pilves – sisuhaldus, kliendihaldus jt. Baltic Computer Systems AS, Ants Sild, Enno Veikesaar, Tarmo Tuisk
10.30–11.30	Majandustarkvara pilveteenusena Millised on eelised ja mida annab firmale majandustarkvara pilveteenusena? Pilveteenuse majandustarkvara tulevikusuunad. Directo OÜ, Egon Leego
11.30–12.00	Kohvipaus
12.00–13.00	Personalitarkvara pilveteenusena. Kõik vajalik on kliki kaugusel olenemata kohast ja ajast. HRM-Iseteenindus on efektiivsuse alus. Fujitsu Services AS, Kaidi Neeme ja Lauri Teder
13.00–13.30	Lõpetame ja vastame küsimustele

Seminari osalustasu Kaubanduskoja liikmele 30 eurot ja mitteliikmele 60 eurot (lisandub käibemaks).

Lisainfo ja registreerimine:

MOONIKA KUKK

Tel: 604 0060 • E-post: moonika.kukk@koda.ee

Seminar

Ida-Virumaa 2020

14. septembril Kaubanduskojas

Sügisel 2012 valmib „Ida-Virumaa Arengukava 2014–2020”, mis kujutab endast maakondlikku laiapõhjalist kokkulepet regionaalse arenguvisionis, arengueesmärkides ning olulisemates arenguprojektides, mis on otstarbekas selle perioodi jooksul ellu viia.

Tutvustamiseks Ida-Virumaa arenguplaane otsustajatele väljaspool maakonda, korraldavad Arengukava koostajad, Ida-Viru Maavalitsus ning Eesti Kaubandus-Tööstuskoda 14. septembril, kell 13.00–15.00 Tallinnas, Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17) seminari „Ida-Virumaa 2020”.

Seminari päevakord:

- Sissejuhatus.
- Ida-Virumaa arengukava aastateks 2014–2020 koostamise protsessi tutvustus.
- Arutelu – probleemipüstitused ja perspektiivsed arengusuunad.
- Kokkuvõtted, seminari lõpetamine.

Seminaril osalemisest palun teatada hiljemalt 7. septembriks. Ürituse korraldamist toetab Philip Morris International.

Lisainfo ja registreerimine:

MARGUS ILMJÄRV

Tel: 502 3699

E-post: margus@koda.ee

Äriviit Peterburisse

27.-29. septembril

Tallinna linnapea kutsus osalema Peterburis toimuvate Tallinna kultuuripäevade raames korraldatava äridelegatsiooni programmis.

27.-29. septembril toimuvad järjekordsed Tallinna kohtumised Peterburis, seekord juba üheteistkümnendat korda. Traditsiooniliste Tallinna kohtumiste raames toimuvad Peterburis äridelegatsioonile suunatud äriseminar, kontaktkohtumised ettevõtjate vahel ja mitmekülgne kultuuriprogramm.

Äridelegatsiooni on oodatud Tallinna ja Eesti ettevõtjad, kes juba omavad ärisidemeid Peterburi ettevõtjatega, soovivad neid luua või on huvitatud tutvumisest ette-võtluse arendamise võimalustega Peterburis. Programmi raames toimub kahe linna ettevõtjate ühine äriseminar, kus tutvustatakse mõlema linna ettevõtluskeskkonda, kuulatakse ettekandeid ettevõtjatele huvipakkuvatel teemadel ning vaetakse ärisidemete tihendamise võimalusi. Seejärel on võimalus luua kontakte ja kohtuda Peterburi ettevõtjatega vastavalt teie poolt esitatud soovidele.

Esialgne äridelegatsiooni programm:

- Neljapäev, 27. september
Sõit bussiga Peterburi
Majutus hotellis Ambassador
- Reede, 28. september
Äriseminar hotellis Ambassador
Firmadevahelised kohtumised
(organiseeritakse firmadele, kes avaldavad selleks soovi)
Kontsert Jaani kirikus
Linnade vastuvõtt hotellis Ambassador
Laevasõit Neeval
- Laupäev, 29. september
Lahkumine Peterburist
Peterhofi külastus teel Tallinnasse

Eesti-Rootsi Kaubanduskoda kutsub tutvuma Rootsi ärikeskkonnaga

12. septembril Stockholmis

Eesti-Rootsi Kaubanduskoja hooaja avaüritus on suunatud Rootsist huvitatud Eesti ettevõtjatele. Ettekannetes tutvustatakse Rootsi ärikultuuri, õiguskeskkonda ning Eesti ettevõtete lugusid.

Avaüritus toimub 12. septembril 2012 kell 15.00-18.00 Stockholmis Eesti saatkonnas (Tyrgatan 3/3a).

Esinejad:

- **Mango Kask**
MAQS Law Firm partner
- **Taave Vahermägi**
Kavardi Consulting
- **Rein Malm**
RM Consulting & Partners
- **Ivar Vesioja**
1Office Sweden tegevjuht
- **Marko Saag**
Advokaadibüroo GLIMSTEDT advokaat
- **Kadri Land**
Tallink Silja tegevjuht

Ettekanded peetakse eesti keeles.

Registreerimise tähtaeg 5. september.

Lisainfo ja registreerimine:

E-post: kontakt@estochamber.se
www.estochamber.se

Lisainfo ja registreerimine:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Projekteerimise ja ehitustööde riigihanked – hea tava ja praktika

5. septembril
Kaubanduskojas

25. septembril
Atlantise
konverentsikeskuses

Koolitus toimub 5. Septembril Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) ja 25. septembril kell 10.00-14.30 Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu).

Seminari lektor on AS-i Riigi Kinnisvara õigus- ja hankeosakonna juhataja Merle Salmistu, kes omab laialdasi kogemusi riigihangete praktilisel korraldamisel ja on riigihangete korraldamise standardite üks autoritest. Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

- Eesti Standardi EVS 915:2012 „Ehitustööde ja ehitiste projekteerimise riigihangete korraldamine“ tutvustus.
- Kvalifitseerimisnõuded projekteerimis- ja ehitushangetel.
- Hankedokumentide koosseis, soovitus ja juhised.
- Hindamiskriteeriumitest läbi vaidlustuskomisjoni otsuste.
- Hankelepingu tingimused, hankelepingu muutmine.

Koolituse maksumus on Kaubanduskoja liikmele 45 eurot ja mitteliikmele 90 eurot, lisandub käibemaks. Hind sisaldab jaotusmaterjale ja lõunat.

Lisainfo ja registreerimine:
TOOMAS HANSSON
Tel: 744 2196
E-post: toomas.hansson@koda.ee

Finantskoolitus firma võtmeisikutele • II 27. septembril, 16. oktoobril ja 1. novembril Kaubanduskojas

Jätkame kevadel alanud finantskoolituste tsükli teise osaga, mis keskendub kuluarvestuse, eelarvestamise ja rahastamisega seotud küsimustele. Seminaridel toetatakse koolitustsükli esimeses osas omandatud teadmistele ja eelkõige on need mõeldud neile firma võtmeisikutele, kellel puudub finantsalane eriharidus. Koolitusel kasutatakse praktikas korduvalt järele proovitud meetodikat, mis muudab finantsküsimused huvitavaks ja mõistetavaks. Koolituse viib läbi Eesti Raamatupidajate Kogu juhatusel liige, vandeaudiitor Margus Tinitis. Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

Kuluarvestus (27. septembril)

- Finants- ja juhtimisarvestuse erinevused ja sarnasused.
- Toote- ja perioodikulud – tulud-kulud raamatupidamises.
- Finantsarvestuse (raamatupidamise) piiratus ja sobimatus paljude juhtimisotsuste vastuvõtmiseks.
- Asjassepuutuvad ja mittepuutuvad kulud.
- Juhtimiseks vajalik kuluarvestus.
- Püsi- ja muutuvkulud. Kasumiläve analüüs ühe ja mitme toote korral.
- Kulude juhtimine piiratud ressursside korral (piirangute teooria, *throughput accounting*, lineaarne planeerimine ja Excel Solver).
- Otsesed ja kaudsed kulud.
- Kulude jaotamine toodetele ja teenustele (otse- ja kaudkulud).
- Kululiigid, -kandjad ja -kohad. Tegevuspõhine kuluarvestus (ABC süsteem).
- Hinnakujundus lähtuvalt kuludest ja turust.

Eelarvestamine (16. oktoobril)

- Eelarvete süsteem – tegevus-, investeeringute- ja rahavoo eelarved.
- Eelarvestamise perioodid. Tuleviku prognoosimise meetodid.
- Erinevad lähenemisviisid eelarvestamise protsessile (*0-based, Bottom-Up ja Top-Down*, paindlikud eelarved, vastutuskeskused, arvestuslikud sisehinnad, variatsiooni analüüs jne).
- Investeeringute lühi- ja pikaajaline eelarvestamine (analüüs).
- Raha ajaväärtuse kontseptsioon.
- Rahavoogude aruanded – otsene ja kaudne meetod.
- Rahavoogude eelarvestamine – rahavoo plaan.
- Täissüsteemne pilt finantsarvestusest.
- Pro-forma aruanded ja asjaolud, mis tavalise rahavooplaani koostamisel võivad kahe silma vahele jääda.
- Kõikehõlmav eelarve (ja/või operatiivne aruanne) ühel lehel.

Rahastamine: laenu ja omakapital (1. novembril)

- Kapitali mõiste ja koosseis.
- Võõrkapital ja rahastamistehingud (laenu, liisingud, faktooringud jmt).
- Laenuarvutused (põhiosa, intressid, laenumaksed, intressi määrad jmt).
- Kas laenuvõtmine on kasulik või kahjulik? Kuidas laenukontorid intressiarvestustega vassivad?
- Excel ja finantskalkulaatori kasutamine investeeringute ja laenu arvestamisel.
- Kapitali (keskmise) hind (WACC, CAPM).
- Kapitali hinna rakendused (EVA, ROCE) ning seosed finantsanalüüsi ja ettevõtte väärtuse hindamisega.
- Omakapitali ja aktsiate suhtarvud.
- Ülevaade ettevõtte väärtuse hindamise meetoditest (lähtuvalt netovarast ja firmaväärtusest, oodatavatest kasumitest, diskonteeritud rahavoogudest jne, kiirhinnangud ja rusikareeglid).
- „Loominguline raamatupidamine“ ja pettused finantsarvestuses.

Kolmepäevase koolitustsükli osalemistasu on Kaubanduskoja liikmetele 210 eurot, hinnale lisandub käibemaks. Kui ühest firmast on mitu osalejat, siis rakendatakse hinnasoodustust -5%. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid, lõunad ja kohvipausid.

Toiduainetööstuse ettevõtete kontaktreis Taani

13.-15. novembril

Kontaktreisi eesmärk

Kontaktreis on hea võimalus ambitsioonikatele ja aktiivsetele ettevõtjatele uute ärikontaktide loomiseks.

Kes võivad osaleda?

Kontaktreisile ootame osalema mikro-, väikese või keskmise suurusega Eesti ettevõtteid, kus on kuni 250 töötajat ning mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot. Osaleda võib ettevõtte juht, omanik, müügi- või ekspordijuht, kes soovib laiendada oma ettevõtte ekspordi Taani.

Osalemistasu ja -tingimused

Kontaktreisil osalejate arv on piiratud! Osaleda saavad vaid 8 kiiremat huvilist. Osalemise tingimuseks on valmis toode või teenus, millega saab koheselt alustada ekspordi. Lisaks peab ettevõttel olema eelnev ekspordikogemus (tuua välja eelnevate aastate ekspordikäive). Osalemiseks tuleb täita profiil-ankeet, mille leiata Kaubanduskoja kodulehelt aadressil www.koda.ee/koolitused-uritusid/valisvisiidid/toiduainetetootuse-ettevotete-kontaktreis-taani (kuna kohtade arv on piiratud, on põhjalikult täidetud profiil-ankeet eelduseks osalemisel).

Osalustasu on 1000 eurot (lisandub käibemaks) osaleja kohta, mis sisaldab:

- edasi-tagasi lennupileteid;
- majutust kontaktreisi perioodiks üheses toas;
- transporti sihtriigis;
- hommiku- ja lõunasööki sihtriigis.

Registreerimine

Osalemiseks palume täita ülalmainitud profiil-ankeedi. Palume ankeedi täitmisel olla põhjalik, kuna selle alusel korraldab Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös sihtriigi partneritega igale osalejale kontaktkohtumised ning kujuneb kontaktreisi lõplik programm.

Kontaktreisi korraldamist kaastahastab Euroopa Sotsiaalfond

Võimalused Korea IT- ja elektroonikasektoris

19. oktoobril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös EASi ja mitmete Eesti ning Korea spetsialistide ja ettevõtjatega korraldab Reedel, 19. oktoobril algusega kell 9.00 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) praktilise seminari Eesti IT- ja elektroonikasektori ettevõtetele.

Seminari eesmärk on tutvustada Korea majandust, IT- ja elektroonikatööstust ning võimalusi koostööks. Nõu annavad Korea spetsialistid, ettevõtjad ning kogemusi jagavad Korea turul juba tegutsevad Eesti firmad.

Programm:

- **Tervitussõnad**
Mait Palts (Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor) ja Dong-sun Park (Korea Suursaadik Helsingis)*
- **Korea ja Eesti koostöö: tänapäev ja tulevik***
Dong-sun Park (Korea Suursaadik Helsingis)
- **Korea majandusülevaade, ekspordi-impordi andmed, turule sisenemise ja kontaktide leidmise võimalused. Ärikultuur ja selle eripärad.***
Ji-hyung Lee (KOTRA Helsingi esinduse direktor).
KOTRA – Korea Trade Investment Promotion Agency – on Korea äriarendusorganisatsioon, mille põhiülesandeks on elavdada kaubandussuhteid Korea ja teiste riikide vahel ning tutvustada investeerimisvõimalusi. Helsingi esindus katab lisaks Soomele ka kolme Balti riiki.
- **IT- ja elektroonikavaldkonna tutvustus, arengutrendid ja tuleviku väljakutsed, sektoris tegutsevate ettevõtete/organisatsioonide ülevaade***
Ji-hyung Lee (KOTRA Helsingi esinduse direktor)
- **Praktilised näited, kogemuste jagamine, koostööst Balti riikides (k.a Eestis)***
Korea ettevõtte esindaja
- **Eesti ettevõtete kogemused**
- **Kokkuvõtted ja arutelu**

Tärniga märgitud ettekanded on inglise keeles.

Korraldajal on õigus teha muudatusi.

Osalustasu on 15 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

Seminari korraldamist kaastahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Eesti masina- ja metallitööstus- ettevõtted Hollandi turule! Võimalused ja trendid Hollandi masina- ja metallisektoris

2. oktoobril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda organiseerib koostöös EASI ja mitmete Eesti ja Hollandi spetsialistide ning ettevõtjate kaasabil praktilise seminari Eesti masina- ja metallisektori ettevõtetele. 2. oktoobril Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) toimuva seminari eesmärgiks on tutvustada Hollandi majandust, masina- ja metallitööstust ning võimalusi koostöös. Nõu annavad Hollandi spetsialistid, ettevõtjad ning kogemusi jagavad Hollandi turul juba tegutsevad Eesti firmad.

Programm:

- **Tervitussõnad**
Mait Palts (peadirektor, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda)
ja Maurits R. Jochems (Hollandi Suursaadik Tallinnas)*
- **Hollandi majanduse lühiülevaade: peamised ärivaldkonnad, majandusnäitajad, ekspordi ja impordi andmed jne. Eesti ja Hollandi firmade koostöö.**
Argo Kangro (lauaülem-konsul, Eesti Vabariigi Saatkond Haagis)
ja Kadri Pedas (majandusametnik, Hollandi Suursaatkond Tallinnas)
- **Hollandi masina- ja metallitööstuse tutvustus, arengutrendid ja tuleviku väljakutsed, sektoris tegutsevate ettevõtete/organisatsioonide ülevaade, turule sisenemise võimalused, kontaktide leidmise võimalused.***
Paulus Henricus Johannes Verlinden (rahvusvaheliste suhete juht, Royal Dutch Metaalunie). Royal Dutch Metaalunie on üle 13 000 liikmesfirmaga organisatsioon, mis ühendab ettevõtteid metallitööstuse ja masinaehituse erinevatest valdkondadest.
- **Ärikultuur ja selle eripärad. Millised on kultuurilised erinevused, mida tasub teada enne ärikontaktide loomisega alustamist? Äritegevuse erisused. Hollandlase praktilised kogemused Eestis.***
Nicolaas Anthony van de Griendt (Eesti Vabariigi aukonsul Zwolles, Hollandis), kes on Eestis tegutsenud alates 1984. aastast, eelkõige turbatööstuses.
- **Praktilised näited, Eesti ettevõtete kogemuste jagamine**
- **Kokkuvõtted ja arutelu**

Tärniga märgitud ettekanded on inglise keeles.

Korraldajad jätavad endale õiguse teha muudatusi.

Osalustasu on 15 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

Seminari korraldamist kaasrahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Toidumess SISAB 2013

25.-27. veebruaril 2013

Lissabonis

SISAB PORTUGAL 2013 on rahvusvaheline toidumess, mida peetakse suurimaks igaaastaseks Portugali toiduainetetööstusest huvitatud spetsialistide kohtumispäigaks. 2013. aastal toimuvale messile oodatakse osalema ligi 600 Portugali peamist toiduainetetööstuse ettevõtet, et anda parim ülevaade selle riigi toodetest. Mess on mõeldud ainult professionaalidele ja sisse saab eelnevaregistreeerimise alusel.

Messikorraldajad pakuvad Eesti Kaubandus-Tööstuskoja vahendusel messi külastamiseks 25.-27. veebruariks 2013. aastal ettevalmistatud programmi alusel järgmisi pakette:

- **Pakett A maksab 800 eurot ja sisaldab:** 3-päeva pääset messile; 3 ööd majutamisega 5-tärni hotelli üheses toas; 3 lõuna- ja 2 õhtusööki. Ostes paketi enne 30.09.2012 on hinnaks 600 eurot, kuni 31.12.2012 680 eurot ja kuni 31.01.2013 720 eurot. Pakett ei sisalda lennupiletit Lissaboni ja tagasi.
- **Pakett B maksab 600 eurot ja sisaldab:** 3-päeva sissepääset messile; 3 ööd majutamisega 4-tärni hotelli üheses toas; 3 lõuna- ja 2 õhtusööki. Ostes paketi enne 30.09.2012 on hinnaks 450 eurot, kuni 31.12.2012 510 eurot ja kuni 31.01.2013 540 eurot. Pakett ei sisalda lennupiletit Lissaboni ja tagasi.

Osalemiseks palutakse täita ankeet, mille leiab Koja kodulehelt rubriigist „Koolitused ja üritused“ ja mis tuleb saata e-posti aadressile kristy@koda.ee.

Lisainfo:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093

E-post: kristy@koda.ee

Lisainfo ja registreerimine:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Hommikukohv suursaadikuga:

Eesti suursaadik Tšehhis

Lembit Uibo

27. septembril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda alustab uut ärihooaega ning hooaja esimesel, koostöös Välisministeeriumiga korraldataval lühiseminaril „Hommikukohv suursaadikuga“ kohtub ettevõtjatega Eesti suursaadik Tšehhi Vabariigis Lembit Uibo. Lühiseminar toimub neljapäeval, 27. septembril kell 8.45-10.15.

Käsitletavad teemad:

- Tšehhi ja Eesti majanduskoostöö seis ja võimalused.
- Tšehhi kui Eesti üks suurimaid/lähemaid eksporditurge.
- Tšehhimajanduse väljavaade.
- Tšehhi võimalused/ohud lähemas tulevikus.
- Eesti ettevõtjate võimalustest Tšehhi turul.
- Saatkonna roll ja võimalused Eesti ettevõtjate abistamisel.
- Tšehhi kultuurilised iseärasused ja turule pürgijate takistused.
- Suhtlemine ja komplikatsioonid Tšehhi ärikultuuris ja bürokraatias.

Osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 7 eurot/ mitteliikmele 14 eurot (hindadele lisandub käibemaks). Vajalik eelregistreerimine hiljemalt 25.09.2012. Kohtade arv on piiratud!

VÄLISMINISTEERIUM

Lisainfo ja registreerumine:

PRIIT RAAMAT

Tel: 604 0060

E-post: priit@koda.ee

Registreeru nutitelefoni
või tahvelarvuti kaudu!

PAKKUMISED LIIKMELT LIIKMELE:

Lisainfo: KAIDI TALSEN • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

AS FUJITSU SERVICES

AS Fujitsu Services pakub kõikidele Kaubanduskoja liikmetele võimalust proovida/kasutada veebipõhist personalitarkvara Persona V3 30 päeva jooksul TASUTA (kokkuleppel ka pikemalt)! Persona V3 on kaasaegne tarkvara, mis on personalijuhi parim sõber. Selle abil saad koondada ettevõtte personaliaandmed ühte kindlasse kohta, saad arvutada puhkuseid, planeerida koolitusi ja arenguevestluseid ning hoida silma peal ettevõtte arengul.

Miks Persona V3?

- Saad kasutada kõikjal, kus on internetiühendus.
- Kaasaegne disain, mugav ja lihtne kasutada – ei eelda pikka kasutajate koolitust.
- Lihtne ja soodne kasutuselevõtt – puuduvad algkulud, tasuta tuleb ainult kuutasu vastavalt töötajate arvule ja lisakasutajate eest. Ületulek teisest tarkvarast kiirelt ja mugavalt!
- Võtab arvesse ja areneb koos personalivaldkonna seadustest ja nõuetest tulenevate vajadustega.
- Sisaldab kõiki personalitöök vajalikke põhifunktsioone: personali- ja puhkusearvestus, tööajagraafikud, arenguevestlused, tegevuste meeldetuletused (nii programmi sisse logimisel kui ka töötajate meilile).
- Võimaldab kiirelt saada juhtimisotsuste jaoks vajalikku infot ja aruandeid.
- Vastavalt õiguste juurdepääsu piiramine.
- Hoiab kokku personalitöötaja aega, võimaldades keskenduda strateegilistele tegevustele.
- Võimalik proovida tasuta.

Lühituvustus saate vaadata aadressil http://youtu.be/UMW_12a_Ug0

Lisaks personalimoodulile on võimalik proovida ka veebipõhist tööajaplaneerimise tarkvara - Persona Plannerit, mis annab Sulle võimaluse muuta töötajate tööaja planeerimise ja registreerimise protsessi täpsemaks, ülevaatlikumaks ning kiiremaks. Persona Planner võimaldab:

- Planeerida tööaega osakondade ja töö liikide kaupa.
- Märkida töögraafikutesse puhkuste, haiguslehtede ja töö peatumiste andmeid.
- Arvestada töötajate normtunde lähtuvalt koormusest, vanusest ja riigipühadest.
- Arvestada normtunde nii kuu kui ka summeeritud arvestusperioodi kohta (nt kvartal).
- Märkida töögraafikusse puudunud päevad ja tunnid.
- Aruannete koostamist nii üldisel kui personaalsel tasemel.
- Planeerida töötajate lõunaid.
- Drag & Drop/ Mugavat töögraafikute muutmist info kopeerimise kaudu.
- Töölepinguseadusest tulenevate nõuete arvestamist (puhkeaeg, koormus jne).
- Sünkronimisvõimalust töötaja Outlook kalendriga

Lühituvust saate vaadata aadressil <http://youtu.be/1E2zjISjy1o>

Täpsemat infot ja juurdepääsu personali- ja tööajaplaneerijale küsi: Kaidi Neeme (e-post: Kaidi.Neeme@ee.fujitsu.com) või täida ära kontaktivorm meie kodulehel: <https://persona.fujitsu.ee>.

KOOSTÖÖPAKKUMISED:

- Bulgaaria vene autode varuosade müügiga tegelev ettevõtte otsib kauba edasimüüjaid. Kood: 2012-01-25-002
- Bulgaaria puudust uksi ja aknaid tootev ettevõtte otsib ehitusettevõteteid, pakub frantsiisi, ühissetevõtlust, pakub end ka alltoövõtjaks, on huvitatud ühinemisest või ettevõtte müügist. Kood: 2012-05-07-033
- Bulgaaria puudust kaubaaluseid tootev ettevõtte pakub ühissetevõtlust ja vastastikust tootmist. Kood: 2012-06-26-005
- Rumeenia puudust terasest filtrisüsteemide, reoveepuhastussüsteemide, staatiliste ekraanide tootja pakub vahendusteenust ja alltoövõttu. Kood: 2012-05-21-019
- Serbia erinevate metallist toodete valmistamisega tegelev ettevõtte otsib oma toodete edasimüüjat Euroopas, pakub vastastikust tootmist. Kood: 2012-06-09-008
- Türgi automaatsulgureid tootev ettevõtte otsib oma toodetele edasimüüjaid. Kood: 2012-05-28-011
- Serbia seebitootja otsib oma toodetele edasimüüjaid ja pakub transpordi-logistikateenust, samuti ühissetevõtlust. Kood: 2012-03-19-007
- Ungari rohekatused tootev ja nende tarvikutega tegelev ettevõtte otsib kauba edasimüüjaid. Kood: 2012-05-02-038
- Türgi nahast ja kunstnahast toodete (kingad, kotid, rahakotid) valmistamisele spetsialiseerunud ettevõtte otsib kauba edasimüüjaid. Kood: 2012-05-28-026
- Suurbritannia transpordiga sh ohtlike veoste transpordiga tegelev ettevõtte pakub transpordi-logistikateenuseid Euroopas, pakub end ka alltoövõtjaks. Kood: 2012-05-22-042

Koostööpakkumiste
põhjalikumad kirjeldused on
nähtavad Koja kodulehel
www.koda.ee/
koostööpakkumised

RIIGIHANKETEATED:

Tekstiil, rõivad, jalanõud

- Rootsis hangitakse rõivaid, jalatseid, reisitarbeid. Tähtaeg 20.09.2012. Kood: 5317
- Rootsis hangitakse kardinariiet. Tähtaeg: 21.09.2012. Kood: 5318

Mööbel, sisustus ja tarvikud

- Rootsis hangitakse kontorimööblit. Tähtaeg 19.09.2012. Kood: 5319
- Rootsis hangitakse kappe. Tähtaeg: 19.09.2012. Kood: 5320
- Leedus hangitakse mööblit. Tähtaeg: 19.09.2012. Kood: 5321
- Taanis hangitakse mööblit. Tähtaeg: 02.10.2012. Kood: 5322

Metall, masinad ja seadmed

- Norras hangitakse külmikuid ja sügavkülmikuid. Tähtaeg: 24.09.2012. Kood: 5323
- Taanis hangitakse tõste-, teisaldus-, laadimis- ja mahalaadimismasinaid. Tähtaeg: 10.10.2012. Kood: 5324

IT

- Soomes hangitakse telekommunikatsiooniteenuseid. Tähtaeg: 19.09.2012. Kood: 5325
- Leedus hangitakse võrguseadmeid. Tähtaeg: 20.09.2012. Kood: 5326
- Leedus hangitakse IT-tarkvara arendusteenuseid. Tähtaeg: 26.09.2012. Kood: 5327

Puit, ehitus, ehitusmaterjalid

- Leedus hangitakse ehitustööde teenuseid. Tähtaeg: 28.08.2012. Kood: 5328
- Leedus hangitakse detektoreid ja analüüsiseadmeid. Tähtaeg: 21.09.2012. Kood: 5329
- Rootsis hangitakse operaatoriga ehitus- ja tsiviilehitusmasinate ja seadmete renditeenuseid. Tähtaeg: 18.09.2012. Kood: 5330

Toiduained

- Taanis hangitakse puuvilju, köögivilju ja nendega seonduvad tooteid. Tähtaeg: 08.10.2012. Kood: 5331

Muu

- Lätis hangitakse meditsiiniseadmeid. Tähtaeg 24.09.2012. Kood: 5332
- Leedus hangitakse töödeldud paberit ja pappi. Tähtaeg: 03.10.2012. Kood: 5333
- Lätis hangitakse laboriseadmeid, optika- ja täppisinstrumente (v.a klaasid). Tähtaeg: 24.09.2012. Kood: 5334
- EL arengukoostöö raamlepingu hange – sotsiaalkaitse ekspert-rühma haldamine. Tähtaeg: 05.11.2012. Kood: 5335

Kaubanduskoda pakub
hanketemaatikast huvitatuile
ka hangete teavitamise teenust.
Küsi lisainfo!

Lisainfo:
KADRI RIST
Tel: 604 0091
E-post: kadri.rist@koda.ee

Lisainfo:
TRIIN UDRIS
Tel: 604 0090
E-post: triin.udris@koda.ee

TALLINN JA HARJUMAA

ADANTE OÜ	www.softrend.ee	678 2312	Pehme mööbli tootmine.
ALUX EUROPE OÜ	www.alux.fi	5558 7578	Mootorsõidukite osade ja lisaseadmete müük. Alumiiniumvelgede müük raskeveokitele.
BALTIC METAL CONSTRUCTION OÜ		644 1176	Metallkonstruktsioonide tootmine ja masinaehitus.
BALTIC SOYBEAN GROUP OÜ	www.balticsoya.eu	5919 3377	Gruusiasist pärit alkoholi, pähklite, kuivatatud puuviljade ja siirupite müük.
BERRY GROUP OÜ	www.berrygroup.ee	601 1345	Marjade ja seente kokkuost ning töötlemine. Hulgimüük.
BRANDENTE EESTI OÜ		656 3860	Kinnisvara ost-müük. Metallitoodete vahendustegevus.
COMFORT-CHOICE OÜ	www.choice.ee	514 8855	Tervisejalatsite müük.
DILAR KASVUHOONED OÜ	www.kasvuhoone.ee	5665 9457	Kasvuhoonete jae- ja hulgimüük.
EAST MODA OÜ		660 8066	Rõivaste ja rõivalisandite hulgimüük.
EMAIL PIN OÜ	www.pins.ee	505 8542	Rinnamärkide, medalite valmistamine ja jaekaubandus. Posti- ja internetikaubandus.
ESTENEERING OÜ	www.esteneering.com	5817 7633	Masinaehituse ja metallitööstuse konstruktsioonide valmistamise projektide peatöövõtja.
EXPOPRINT OÜ		712 0400	Pitsatite valmistamine. Näituste organiseerimine, konsultatsioonide pakkumine.
FORTUS CAPITAL GROUP OÜ	www.fortuscapitalgroup.com	504 3238 5853 1224	Ettevõtlus- ja majandusalane nõustamine.
H.K.INVEST OÜ		683 6736	Äri- ja juhtimisalane konsultatsioon.
INCHRIST OÜ	www.ecologic.ee	620 6220	Innovatiivsete probiootiliste puhastusvahendite ja hügieenitarvete hulgi- ja jaemüük.
KAARLAID OÜ	www.karlaid.ee	600 0200	Ülegabariidilised ja raskeveod.
KLAASINTERJÖÖR OÜ	www.vitraaz.ee	650 7934	Värvimine ja klaasimine. Kunstialane loometegevus.
LOODUSVÄGI OÜ	www.loodusvagi.ee	5646 9987	Mahetoodete väljaarendamine ja tootmine. Muu puu- ja köögivilja töötlemine ja säilitamine. Toitlustamine, toitlustamise üritused.
MAAG FOOD OÜ	www.maagfood.ee	607 7618	Toidukaupade (peamiselt liha ja -toodete) vahendus.
MAST EUROPE OÜ		620 6450	Alumiiniumsulamite, ligatuuride, ferro- ning spetsiaalsulamite väljatootamine, tootmine ja müük.
MATCHMAKING ESTONIA OÜ	www.teafortwo.ee	506 0481	Eesti ainuke personaalne ja konfidentsiaalsust tagav tutvumis- ja kohtinguteenus, Üritused 3+.
MK RAKENNUS GRUPPI OÜ	www.talorakennus.com	664 8000	Tellingute paigaldus, rent ja hooldus. Ehitustegevus, remont- ja renoveerimistööd. Betoonivalu- ja armeerimistööd.
NAVIMONT OÜ		5342 6294	Rõivaste, jalatsite ja nahktoodete jaemüük.
OUTSOURCING PARTNER OÜ	www.osp.ee	5635 5424	Ettevõtetele põhitegevust toetavate teenuste pakkumine. Äri- ja juhtimisalane nõustamine.
PREMIERS BALTIC OÜ	www.barton.ee	603 4034	Toiduainete hulgimüük.
RAVECAST OÜ	www.ravecast.ee	5333 9146	Heli- ja valgustehnika hulgimüük ja rent.
ROMY SHIPPING ESTONIA OÜ	www.mmred.no	642 0035	Kaubavedu merel.
SEALVALUE ESTONIA OÜ	www.sealvalue.com	614 1528	Plasttoodete (turvaploommide) tootmine.

TALLINNA ERATEENINDUSKOOI SA	www.tetkool.ee	521 2999	Koka, pagari, kondiitri, müüja, klienditeenindaja, puhastusteenindaja, baarmeni, lapsehoidja jne alane koolitus.
TRADE MILK SERVICE OÜ	www.tmilks.ee	639 8005	Piimatoodete hulgemüük.
VIRO TRADING OÜ	www.oldmonkrum.ee	5813 2294	India rummi Old Monk Rum maaletooja ja turustaja Eestis, Lätis, Leedus.
VLADIMIR SADEKOV ADVOKAADIBÜROO OÜ	www.sadekov.ee	604 0411	Juriidilised ja advokaaditeenused.

IDA-VIRUMAA

REMEXIM OÜ	www.remexim.ee	5300 2356	Ehitus- ja laotehnika varuosade ost, müük, eksport ja import.
------------	----------------	-----------	---

LÄÄNE-VIRUMAA

ADVOKAADIBÜROO KÜLLIKE NAMM OÜ	www.namm.ee	324 0804	Advokaatide ja advokaadibüroode tegevus.
ALEKON CARGO OÜ	www.alekon.ee	638 8990	Kaubaladuse töö.

TARTUMAA

CARLOVA CONSULT OÜ	www.carlova.ee	5667 1968	Ensüümide ja laboriplastiku müük. Biotehnoloogiaalased konsultatsioonid. Haljastusprojektid.
FORMAKS OÜ		511 9714	Keskonnaalased konsultatsioonid, raamatute kirjastamine ja müük, õppematerjalide ja juhendmaterjalide koostamine. Kinnisvara haldus.

VÖRUMAA

MARILAND GROUP OÜ	www.mariland.ee	518 0244	Kirjalik ja suuline tõlge.
-------------------	-----------------	----------	----------------------------

KAUBANDUSKODA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0090 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted

Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Rüütli 39, 80011 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

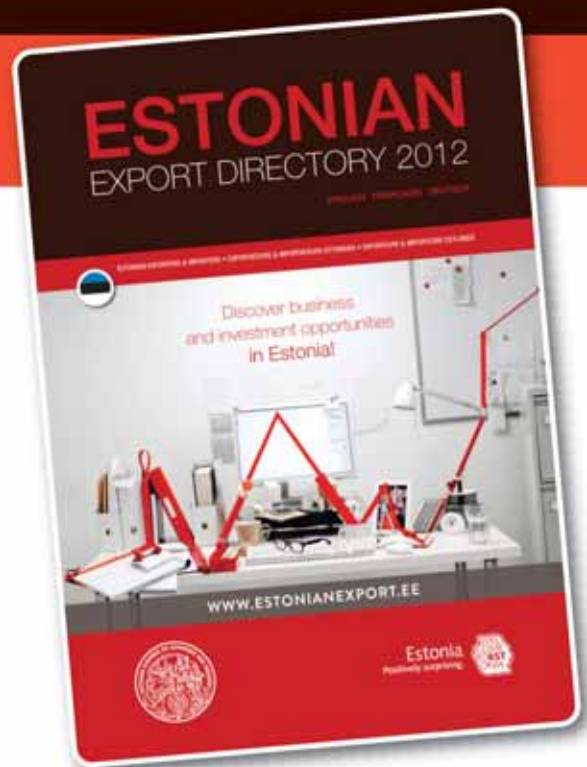
ESTONIAN EXPORT DIRECTORY 2012

ESTONIAN EXPORT DIRECTORY ilmus juba seitsmeteistkümnendat korda

See praktiline töövahend sisaldab ligi tuhande Eesti ettevõtte andmeid, kes soovivad oma kaupu ja teenuseid välisriikidele viia ja mujalt maailmas partnereid leida. Lisaks ettevõtete kataloogile sisaldab see ka ettevõtete kaubamärkide registrit. Kogu teave on raamatus inglise, saksa ja prantsuse keeles.

Eesti tutvustamiseks on väljaandes teave järgmiste valdkondade kohta:

- Eesti äri ja majandus
- Ärikeskkond
- Võtmesektorid
- Asukoht – transport ja logistika
- Väliskaubandus – import ja eksport
- Maksusüsteem ja tööjõuturg
- Äri ja kultuur
- Välisinvesteeringud Eestisse
- Investeeringuvõimalused võtmesektorite kaupa
- Investeeringuspiirkonnad ja klastrid
- Turism ja huvitavad faktid Eesti kohta
- Eesti Ettevõtete Konkurentisvõime Edetabel 2011

KÜSIGE TASUTA RAAMATUT EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJAST

TELEFONIL 604 0060 VÕI E-POSTI AADRESSIL KODA@KODA.EE

Väljaande pidevalt uuendatav veebiaadress on

WWW.ESTONIANEXPORT.EE

Koostööpartner: Ekspress Hotline AS • Tel: 626 6910

Lisainfo väljaande kohta: Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee